

Minister Finansów

Warszawa, 25 marca 2025 roku

Sprawa: Petycja w sprawie naliczania odsetek za zwłokę
Znak sprawy: DTS2.056.2.2025
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Pani

Szanowna Pani,

w związku z petycją z dnia 12 marca 2025 r. zawierającą postulat o treści:

„§1. Zobowiązany nie podlega odpowiedzialności finansowej i odsetek za zwłokę, gdy nie minie 15 dni od terminu spłaty.

W związku z tym osoba zdobędzie 15 dni dodatkowych po terminie. Sytuacje mogą być różne gdzie płatności mogą nie być uregulowane w terminie.”

Minister Finansów, dziękując za zgłoszenie postulatu, na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach¹ przekazuje poniższe stanowisko.

Zgodnie z obowiązującą zasadą wyrażoną w art. 26 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (dalej: „o.p.”), to podatnik odpowiada całym swoim majątkiem za wynikające ze zobowiązań podatkowych podatki.

Podatek niezapłacony w terminie płatności stanowi zaległość podatkową (art. 51 § 1 o.p.), od której naliczane są odsetki za zwłokę (art. 53 § 1 o.p.). Odsetki za zwłokę są zatem nierozdzielnie związane z losem zaległości podatkowej. Oznacza to, że dopóki istnieje zaległość, dopóty naliczane są od niej odsetki za zwłokę.

¹ Dz. U. z 2018 r. poz. 870

Odsetki za zwłokę pełnią funkcję kompensacyjną, ponieważ stanowią wyrównanie za korzystanie przez podatnika ze środków pieniężnych w okresie, gdy powinny one znajdować się w dyspozycji organu podatkowego.

Podatnicy, którzy mają trudności z terminowym wywiązywaniem się ze zobowiązań podatkowych, mogą, w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem podatnika lub interesem publicznym, wystąpić do organu podatkowego z wnioskiem o udzielenie indywidualnej ulgi w spłacie tych zobowiązań na podstawie art. 67a § 1 o.p. Na wniosek podatnika organ może udzielić ulgi w postaci:

- 1) odroczenia terminu płatności podatku lub rozłożenia zapłaty podatku na raty;
- 2) odroczenia lub rozłożenia na raty zapłaty zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę lub odsetek od nieuregulowanych w terminie zaliczek na podatek;
- 3) umorzenia w całości lub w części zaległości podatkowych, odsetek za zwłokę lub opłaty prolongacyjnej.

Umorzenie zaległości podatkowej powoduje również umorzenie odsetek za zwłokę w całości lub w takiej części, w jakiej została umorzona zaległość podatkowa (art. 67a § 2 o.p.).

Ulgi w spłacie zobowiązań podatkowych mogą być udzielane także podatnikom prowadzącym działalność gospodarczą. W takim przypadku konieczne jest uwzględnienie warunków udzielenia ulg stanowiących pomoc publiczną, niestanowiących tej pomocy oraz będących tzw. pomocą *de minimis* (art. 67b o.p.).

Udzielenie ulgi w spłacie zobowiązań podatkowych leży w kompetencjach organu podatkowego, który czyni to w ramach tzw. uznania administracyjnego. Uznanie administracyjne nie oznacza jednak dowolności podejmowanego rozstrzygnięcia.

Przesłanki „ważnego interesu podatnika” i „interesu publicznego” podlegają ocenie organu podatkowego z uwzględnieniem konkretnych okoliczności występujących w indywidualnej sprawie danego podatnika. „Ważny interes podatnika” to sytuacja, gdy z powodu nadzwyczajnych, czy losowych przypadków, podatnik nie jest w stanie wywiązać się z obowiązków podatkowych w wyniku np. utraty możliwości zarobkowania, utraty majątku, a także wystąpienia innych okoliczności wpływających na jego sytuację ekonomiczną. Z kolei przesłankę interesu publicznego interpretuje się jako dyrektywę postępowania nakazującą mieć na uwadze respektowanie wartości wspólnych dla całego społeczeństwa, takich jak: powszechność opodatkowania, sprawiedliwość, bezpieczeństwo, zaufanie do organów władzy publicznej, czy sprawność działania aparatu państwowego.

W przypadku wydania decyzji o odroczeniu terminu płatności podatku (lub zaległości podatkowej) bądź rozłożeniu podatku (lub zaległości podatkowej) na raty, nowym terminem płatności jest dzień, w którym, zgodnie z decyzją, powinna

nastąpić zapłata odroczonego podatku (lub zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę) albo poszczególnych rat, na jakie został rozłożony podatek (lub zaległość podatkowa wraz z odsetkami za zwłokę) (art. 49 § 1 o.p.).

Ustawodawca przewidział zatem możliwość indywidualnego wsparcia dla podatników znajdujących się w sytuacji, która uniemożliwia terminowe wywiązanie się z zobowiązań podatkowych. Przy czym rozumienie „ważnego interesu podatnika” i „interesu publicznego” jest na tyle szerokie, że może obejmować różnorodne przyczyny powstania problemów płatniczych.

Postulowane przez Panią systemowe zmiany obowiązujących przepisów nie mogą służyć rozwiązywaniu indywidualnych problemów poszczególnych podatników ze spłatą ich należności podatkowych.

Mając powyższe na uwadze, nie znajduję uzasadnienia do realizacji zgłoszonego postulatu.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów

Beata Rogowska-Rajda
Dyrektor
Departament Systemu Podatkowego